

IUGOSLÀVIA, EL PAÍS DEL QUE JA NO ES PARLA

Michel Collon

escrit al novembre de 2002

Dos anys després, on es troba Iugoslàvia?

S'han disparat els preus, els acomiadaments, els càncers, els suïcidis. I el rebuig del govern del FMI.

Per què ja no se'ns parla per a res de Iugoslàvia? I això que allà hi estan passant coses molt interessants...

Amb el nou règim, s'han disparat els preus del pa, de la carn i de l'electricitat. També els suïcidis. Igual que les vagues. Però els miners de Kolubura, que havien ajudat a derrocar a Milosevic, ara són acusats de "xantatge" pel primer ministre, Djindjic, els índex de popularitat del qual han baixat a un 8%. Durant aquest temps, Kosovo, la raó exposada pels bombardeigs, viu sota el terror de les màfies i de la neteja ètnica de totes les nacionalitats tot i (o a causa?) la presència de 40.000 soldats de la OTAN.

Benvingut a Iugoslàvia, convertida en neo-colònia i aparador de la globalització. Una advertència important per a tots els països que EUA es disposa a "conquerir". I una experiència interessant per als qui recolzaren la guerra de la OTAN al 1999. No haurien de preguntar-se per què la majoria dels serbis acaben de negar-se a anar a votar?

En un any, el preu del pa ha passat de 4 a 30 dinars. El quilo de carn de porc de 180 a 260 dinars (durant el govern de Milosevic, estava a 60). Les patates, de 7 a 12; el sucre, de 25 a 50; el litre d'oli de 36 a 70. Les diferències encara són majors respecte al període de Milosevic.

El metre cúbic de gas ha passat de 3 a 11,20 dinars. 170.000 famílies de Belgrad ja no poden pagar la factura de la llum que acaba de duplicar-se en quatre mesos a petició del FMI, i s'anuncien altres pujades. Així doncs, aquest hivern no tindran calefacció.

"Uns francesos mai podrien viure amb tan poc", em confessa Dominique, de tornada de Belgrad. "Els meus vells amics, una parella d'intel·lectuals de Belgrad, compren o un plàtan o un iogur, ja que no poden pagar més. El cafè ja no es ven en paquets de mig quilo, sinó sols en paquets de cent grams. Però ja no el prenen, s'ha convertit en un luxe". "Sí, estem bé, ens les arreglem", em diuen, però han perdut deu quilos. Un dinar consistia en una llauna de sardines per a tres, algunes paprikas, pa... I ja no es comptabilitzen els suïcidis d'ancians que ja no es poden comprar les seves medicines".

Igualment, Senka, mestressa de casa de Jagodina, ens diu amb angustia: "Què puc fer quan pels matins el meu fill em reclama llet i pa, i no tinc res per donar-li?". "A ningú que li queden diners per a comprar", explica la seva amiga francesa. "Molta gent s'ha quedat sense feina i no té cap tipus de subsidi. Sobreviuen gràcies a que se les arreglen amb intercanvis del tipus 'jo t'arreglo el cotxe i tu em dones tres quilos de patates o oli'. Quasi totes les famílies tenen familiars al camp que els ajuden per poder menjar; si no, ja no podrien aguantar".

Els militants del Partit del Treball, recentment creat, acaben de fer una petita enquesta a petició nostra: "en tres ciutats obreres mitjanes, el 85% dels seus habitants ens ha dit que el seu nivell de vida havia baixat un 150%¹".

¹Comunicació personal, 13 de setembre de 2002.

4900 dones de Belgrad, malaltes de càncer i sense medicines.

La situació sanitària també és catastròfica. Els iugoslaus ja havien sofert moltes privacions imposades des del 1991 per l'embargament occidental. I a continuació, una greu contaminació provocada quan la OTAN bombardejà el complex químic de Pancevo, violant la legislació de guerra.

Aquesta situació no ha millorat amb la caiguda dramàtica del nivell de vida i, conseqüentment, de l'alimentació. I com a culminació, la privatització fa estralls: s'ha acabat l'accés a les medicines a preus baixos de les farmàcies estatals; aquestes medicines s'han tornat quasi introbables. En canvi, s'ha de tenir uns ingressos molt sòlids per a poder pagar-se les medicines de les farmàcies privades. 30 càpsules d'un medicament contra el càncer costen 60 euros, quasi l'equivalent de la pensió mensual d'un obrer.

Segons el diari Novosti, 4900 dones de Belgrad estan malaltes de càncer, però no tenen accés als medicaments. S'observa, a més, un fort augment dels índex de càncer, particularment de pulmó. El Ministeri de Sanitat ha reconegut el fenomen però no s'ha emprès cap estudi.

El problema sanitari corre el risc d'adquirir un biaix encara més dramàtic: una estadística recent constata un augment de la mortalitat del 30% en tres anys², que afecta a totes les edats, joves inclosos.

Quan va morir el pare d'una amiga de Belgrad, la seva família va haver "d'esperar durant setmanes abans d'enterrar-lo, perquè no trobàvem lloc en els cementiris que s'havien quedat petits", ens confia amb amargura.

En què s'han convertit les promeses de l'any 2002?

Quin contrast amb les promeses electorals fetes a l'octubre de 2000 pels partits pro-occidentals! De creure'ls, la prosperitat esperava a cada serbi, no s'havia de fer res més que tornar-se cap a occident...

En aquell moment, sota el títol "Mantindran les seves promeses Kostunica, Djindjic i Washington?" vam escriure:

"Una gran il·lusió domina actualment a la joventut iugoslava, perquè és sobretot ella la que més il·lusions alimenta respecte a les promeses d'occident. La gran il·lusió és creure que, acceptant les voluntats de les multinacionals i dels dirigents occidentals, la prosperitat vindrà a recompensar a la població iugoslava. La qüestió decisiva segueix sent quan valen les promeses d'EUA i dels seus aliats. Temptats per les promeses de prosperitat fetes al 1989, països com Rússia, Bulgària o Albània es van posar de genolls davant el capitalisme occidental. És que els seus pobles avui viuen millor?. Els fets ho han respost"³.

També a Belgrad, des de fa dos anys els fets ho han respost. La globalització made in USA i made in Brusel·les empobreix als pobles. Els denominats "inversors estrangers" són els que han exigit i obtingut que s'acabi amb el control dels preus.

²Estadístiques d'abril-maig-juny de 2002.

³Michel Collon, Journal de Belgrade [Diari de Belgrad]1-12 octubre 2000.

FMI: “S'han d'acomiadar almenys a 800.000 treballadors”

Es podrà recuperar el nivell de vida i la salut en els propers anys? No és d'esperar perquè l'atur arribarà a xifres catastròfiques: “S'ha d'acomiadar almenys a 800.000 treballadors serbis dels serveis públics i de les empreses estatals”, exigeix Arvo Cuddo, responsable del Banc Mundial, al mateix temps que aconsella al govern que actuï progressivament i prevegi compensacions per a evitar “una situació social explosiva”⁴.

En el fons, això no és nou per part del Banc Mundial. Al 1989 ja reclamava que es declaren en fallida 2.435 empreses iugoslaves i l'acomiadament massiu de treballadors (dos de cada tres a Sèrbia). Aquestes exigències d'occident van empènyer als dirigents de les diverses repúbliques a una fugida per davant de les promeses nacionalistes. Les primeres bales de la guerra les dispararen el Banc Mundial i el FMI.

Dos anys després, gràcies a les bombes de la OTAN, la privatització efectivament ha començat. Les cinc empreses públiques més importants són l'objectiu del govern Djindjic, tot i que hi ha molta resistència. Per exemple, entre els 36.000 treballadors de l'empresa agroalimentària Karnex. Al juny descobriren que la seva caixa social estava buida. Un treballador que caigui malalt ja no té dret a cap subsidi. On estan els diners?

“Ni idea”, respon el govern, que es nega a ajudar a aquests treballadors i tracta de fer-los acceptar la privatització.

“Ni parlar-ne”, repliquen els obrers. I decideixen vendre directament els seus productes als supermercats i deixar de vendre'ls al govern que acapara el 50% dels beneficis. “Quan fem les entregues, vostès ens paguen tard i fraccionadament. Però no necessitem capitals estrangers per tirar endavant perquè ja exportem a 24 països. Prescindirem de vosaltres”.

La resistència a les privatitzacions

Aquests treballadors tracten de preservar el seu sistema d'autogestió. Això també es veu en l'èxit de la iniciativa del nou sindicat (de la oposició). Ha proposat als obrers fundar la seva pròpia caixa social, treballant quatre dissabtes al mes per alimentar-la.

Els problemes són idèntics en les altres quatre “grans”: Zastava (cotxes), Smederevo (metal·lúrgia), GOSA (construcció) i entre els metal·lúrgics de Stardit 13. En aquesta empresa, 150.000 tones d'acer produïdes en tres mesos van ser retirades i entregades, però mai pagades pel govern, que inclús va reduir a la meitat el salari dels obrers. La caixa, doncs, està buida. Al juny, el primer ministre Djindjic visita la fàbrica i proposa recuperar els diners privatitzant-la. Es rebutja la maniobra i hi ha una vaga de 48 hores.

De fet, les cinc majors fàbriques del país segueixen fidels a l'autogestió i es neguen a ser privatitzades i venudes a preu de saldo a les multinacionals estrangeres. GOSA és cobdiciada pels interessos alemanys, mentre que Peugeot s'ha fixat en Zastava. Poc abans, durant les eleccions, el govern va tornar a temptejar amb promeses boniques, després d'haver acomiadat a la meitat dels trenta mil treballadors. Casualment, just abans de les eleccions va anunciar que un miraculós inversor d'EUA prometia relançar la producció fins a 220.000 cotxes a l'any!

Anava a reprendre la fàbrica. Molt hipotètic en un moment en que la indústria automobilística capitalista mundial està en condicions de produir 70 milions de cotxes a l'any, però sols n'aconsegueix vendre 50 milions a causa de la crisi de superproducció. A qui es vendrà si

⁴Tanjug (Belgrad), 24 de gener de 2002.

s'acomia i s'empobreix als clients potencials?

A més, davant de totes aquestes promeses electorals, la desconfiança ha substituït ales il·lusions d'abans: "el govern no es preocupa pel poble, sols per la seva butxaca".

La privatització serveix sobretot per omplir aquestes butxaques? Alguns exemples ho confirmen. Havent venut la majoria de la infraestructura de telecomunicacions, la xarxa Mobil 063 ha caigut en les mans dels germans Karic. Tot el món es pregunta d'on han tret tots els diners necessaris per a instal·lar una xarxa per tota Sèrbia. I també els fons per finançar la televisió BK, que ofereix els millors programes del país. Els germans Karic estan molt propers a Djindjic. Respecte a la xarxa 064, és el capital alemany el que està darrere dels compradors, mentre que un nou operador ha estat venut a British Telecom.

Qui s'ha enriquit a Iugoslàvia?

Si la majoria dels iugoslaus s'han empobrit considerablement, aleshores, on han anat aquests diners?

"Els qui s'han enriquit són les mafies que estan al voltant del primer ministre Djindjic", denuncia Zarko resumint un sentiment molt general.

Mafia? Acusació exagerada? En absolut, ens escriu un francès al seu retorn de Belgrad. "Recentment ha estat assassinat un empresari proper al partit de Djindjic. Havia obtingut la concessió de l'explotació de l'autopista Belgrad-Horgos i, en principi, havia d'acabar la construcció... Si vostè s'apropa fins allí en cotxe, veurà que l'autopista està en el mateix estat en el que la va deixar... Milosevic. Es pensa que aquest empresari ha estat assassinat per a camuflar el desviament de fons a la coalició DOS".

En l'entorn del president Kostunica també es formula aquesta acusació. A finals d'agost els ministres del seu partit, el DSS, abandonaren el govern en senyal de protesta per l'assassinat de Momir Gavrilovic. Alt responsable dels serveis de seguretat, acabava de visitar a Kostunica per informar-lo dels vincles entre el primer ministre i el cap mafiós Stanko Subotic. De moment ningú ha estat arrestat ni culpats per aquest crim.

També s'ha d'indicar que la privatització de les principals empreses públiques s'ha dut a terme beneficiant a alguns grups bancaris, els consellers d'administració dels quals estan dominats per membres del partit governamental DOS...

El poder no es troba a Belgrad

Però els amics de Djindjic no són els únics que s'enriqueixen. Qui pren el relleu quan ell tanca els quatre bancs principals serbis, liquidant deu mil llocs de treball? La Société Générale francesa i el banc alemany Raiffeisen. En el sector cerveser el que s'instal·la és el grup belga Interbrew.

Quin país s'emporta la major part del pastís? Alemanya, sense cap dubte. Alguns ja parlen de "la nova invasió alemana". En l'ensenyament, les classes d'alemany han destrossat a les d'anglès. Aquesta invasió alemana fa referència a múltiples sectors. Una firma alemanya és la que cobdicia les instal·lacions d'aigua de Montenegro. Societats alemanyes són les que han comprat la majoria dels mitjans serbis. Westdeutsche Allgemeine Zeitung ha pres el control del cèlebre diari Politika, mentre que Gruner&Jahr s'ha apropiat del diari sensacionalista Blic.

De passada, una puntualització. Mentre que durant el govern de Milosevic la oposició pro-occidental, generosament finançada per persones com el milionari nordamericà George Soros, controlava la majoria de les capçaleres dels diaris, actualment, totes les capçaleres són pro-occidentals. Pluralisme?

Res d'això és una sorpresa. Els esdeveniments actuals no són més que l'aplicació d'un guió escrit fa varis anys a Washington, Berlín i Brussel·les. EUA i la Unió Europea són els que han pres directament les regnes de la vida econòmica i social de Iugoslàvia. Ells exerceixen el seu control absolut via el "G-17 Plus", un cercle econòmic finançat per occident i format per ex-responsables del FMI i del Banc Mundial.

El "G-17 Plus" és qui ha proporcionat tots els homes clau del nou règim: el vice-primer ministre, Miroslav Labus; el governador del Banc Nacional, Mladan Dinkic, i el ministre de finances, Bozidar Djelic. Són ells qui han preparat totes les lleis de liquidació de les proteccions socials i de desmantellament dels drets dels treballadors.

Són ells, els homes del FMI, els qui han desencadenat la privatització de les empreses autogestionades pels treballadors, l'última herència de Tito. 22 societats han estat venudes a preu de saldo, 5 han estat privatitzades, 26 estan en procés de reestructuració⁵. S'ha suprimit la prohibició d'acomiadament per a satisfer als inversors estrangers.

Djelic ha estat qui ha baixat recentment l'impost de les societats del 20 al 14%. En un moment en que la població no té amb què viure, s'omple de regals als nous patrons, les multinacionals i els països rics. Djelic ha anunciat que el seu govern "tornarà" immediatament 60 milions d'euros al Banc Mundial, al Banc Europeu d'Inversions i al "Club de Paris". Occident ha destruït Iugoslàvia però fa que se li "tornin" els diners!

Desil·lusions, però també resistències...

Dos serbis de cada tres viuen avui per sota del límit de la pobresa. Aquesta situació provoca desil·lusions, però també resistències.

Com es troben avui els serbis? La resposta és unànime: "Desil·lusionats, desencantats, desencoratjats", indica Dominique. "Se n'han adonat de que han estat estafats", comenta Stefan. I Jelena: "s'acusa a Milosevic, però quan ell estava al poder, es podia menjar tres cops al dia. I ara..."

La molt baixa participació en les últimes eleccions confirma el fastig respecte els partits: "Estan tots podrits". Djindjic, el nou primer ministre, ha vist com els seus índex de popularitat baixaven al 8%. Però el President Kostunica també s'emporta la seva part de reprimenda: "Promet molt, però no fa res", s'indigna Branco, que tot i així, l'havia votat, ple d'esperances. Inclús els joves, que eren hostils a Milosevic i esperaven provar el model de vida occidental, estan decepcionats.

L'índex de suïcidis s'ha disparat. L'any passat se'n registraren 900 a Belgrad. A Nis, una ciutat de 350.000 habitants, la policia assenyala un suïcidi cada cinc dies. Al 2001, els serbis consumiren 41 milions de pastilles anti-estrès Bensedin, 63 milions de Bromazepam i 40 milions de Diazepam.

Fins i tot la molt occidental agència Associated Press assenyala la catàstrofe social: "Milers de taxistes i de camperols paralitzaren el tràfic de Belgrad i d'una autopista cap a Bòsnia en

⁵Tony Robston i Paul Bond, WSWS, 23 de setembre de 2002.

protesta per una nova taxa (un mes de salari mig) que afecta als taxistes, i per a exigir preus més elevats per a les maduixes que el govern els compra”⁶.

La consigna de les protestes “DOS-ta” (Dos-Prou!) expressa bé la total desil·lusió davant la DOS, duta al poder per occident a l'octubre de 2000.

La policia va reprimir brutalment diverses manifestacions aquest estiu (policia a la que el nou règim ha renovat gairebé per complet). Al juny, 40 persones resultaren ferides en una manifestació de “pobres” davant del Parlament de Belgrad.

Però res d'això passa pels filtres dels media occidentals. Es manté la opinió occidental en la ignorància. Es cuiden molt d'explicar-li el profund desencant de la població iugoslava respecte “als que fan promeses”. Aquest desencant és la causa real de la crisi política a Sèrbia, de l'enfrontament Kostunica-Djindjic i del recent impàs electoral. Però, abans d'arribar-hi, també s'han d'expressar les veritables raons que han portat a Estats Units i a Alemanya a intervenir als Balcans. I a establir estranyes relacions amb la mafia i els terroristes locals.

La batalla pels “corredors” surt de l'ombra

De fet, el major crim de Iugoslàvia fou pretendre conservar un sistema d'inspiració social i independent de les multinacionals. Però també fou un crim “geogràfic”: trobar-se en el centre dels “Corredors 8 i 10”. Què és un corredor? Es tracta d'un conjunt de comunicacions modernes: autopistes, ferrocarrils, ports marítims i fluvials, oleoductes i gasoductes. El seu objectiu: portar cap a Europa occidental les mercaderies produïdes en indústries deslocalitzades, però també i sobretot, el petroli i gas procedents del Caucas i de la Àsia central.

Aquest projecte gegantí de la Unió Europea (90.000 milions d'euros d'inversions previstes d'aquí a 2015) té per objectiu assegurar-se unes connexions comercials directes i barates amb indústries deslocalitzades en els Balcans, i sobretot amb el petroli i gas procedents del Caucas i del mar Caspi. Un dels eixos estratègics del futur comerç mundial.

Per on passarà el Corredor? Dos traçats oposats s'oposen des de fa deu anys, motiu d'una rivalitat secreta tot i que ferotge entre Washington i Berlín. Aquesta rivalitat fou fonamental en el conflicte de Iugoslàvia, que totes les grans potències volien controlar, com vam escriure en els nostres llibres *El joc de la mentida* i *Monopoli*⁷.

Sembla complicada i a vegades incomprensible la política internacional? Heus aquí una regla molt simple per a clarificar-la: a cada regió del món en la que s'hi trobi una ruta del petroli o de gas, sempre es constata que Estats Units tracta d'instal·lar-hi les seves bases militars, provocant o incitant per això conflictes locals, dels que a continuació es presenten com a observadors o “bombers”. Aquesta regla essencial explica la majoria de les guerres “incomprensibles”: Iugoslàvia, Macedònia, Txetxènia, Afganistan, les antigues repúbliques soviètiques de Àsia central...

Als Balcans, la ruta alemanya és Constanta (port rumanès)-Belgrad-Hamburg. Via el Danuvi i grans oleoductes per construir, i en paral·lel, autopistes, ferrocarrils, ports marítims i fluvials. La ruta rival, la de EUA, és Bulgària-Macedònia-Albània (Mediterrani). Tres Estats que Washington fa l'impossible per controlar a costa de la Unió Europea.

⁶AP, 31 de maig de 2002.

⁷Michel Collon, *El juego de la mentira*, Hiru; Michel Collon, *Monopoly*, Hiru.

Reconeixem-ho, la nostra teoria dels corredors com a motor de la guerra contra Iugoslàvia tenia alguns escèptics, tot i una discreta confessió del general Jackson, que dirigia la OTAN a Macedònia, després a Kosovo al 1999: "Sens dubte ens mantindrem molt de temps per a garantir la seguretat dels corredors energètics que travessen aquest país"⁸.

Però vés per on que ara els corredors surten de l'ombra. El passat 10 de setembre, els ministres d'economia de Rumania, Iugoslàvia i Croàcia firmaren la posada en marxa del "Corredor 10". Aquest oleoducte de 1.200 quilòmetres transportarà deu milions de brut a l'any, amb la possibilitat d'estendre's cap a Itàlia i el Mediterrani.

I les carreteres? També allí s'hi enfronten els traçats rivals. Belgrad acaba de decidir d'invertir en un complement del Corredor 10: la connexió nord-sud amb Grècia. Aquesta inversió es fa en detriment d'una relació oest-est amb Bulgària. L'Agència Europea per a la Reconstrucció ha invertit 47 milions d'euros en les carreteres i autopistes de Kosovo, complementaries del Corredor 10. En canvi, on l'Agència Nordamericana pel Desenvolupament Internacional ha invertit 30 milions de dòlars⁹ és en la ruta rival al Corredor 10, Bulgària-Macedònia-Albània.

Els Iugoslaus pagaran car per aquestes rutes, que tant desitgen les multinacionals europees. És cert: oficialment, occident "ajuda". Així, el Banc Europeu per a la Reconstrucció i el Desenvolupament (BERD) i el Banc Europeu d'Inversions avançaran el capital per a la construcció del "Corredor 10". Però aquesta "ajuda" consisteix, de fet, en préstecs que permetran encadenar a "l'assistit", el qual pagarà car per a reemborsar-los: l'Estat iugoslau haurà de suprimir els costos socials i els llocs de treball públics.

És que la paraula "ajuda" també és sinònim de xantatge? Un exemple que concerneix a la veïna Macedònia:

El juny passat, com que Macedònia no es sotmetia lo suficientment ràpid a les seves exigències, el FMI va trencar els negocis i va suspendre totes les ajudes acordades, i bloquejà inclús "projectes que legalment no es poden parar", indica el ministre macedoni de finances, Nikola Gruevski¹⁰. Els únics projectes que compten amb el beneplàcit del FMI són els que afavoreixen als rebels albanesos de la UCK. "Ajuda" = xantatge.

Un cop més, res d'això és casual. El guió no té res d'improvisat, com indica aquest comentari del sector "Business" de l'agència de premsa nordamericana UPI: "La construcció d'infraestructures en els Balcans s'ha caracteritzat pel caràcter polític de les ajudes internacionals concedides. La guerra de la OTAN al 1999 va destruir infraestructures com la refineria de petroli de Novi Sad, la radio-televisió sèrbia, carreteres, ponts. No va suposar una sorpresa ni un fenomen a curt termini el que a continuació les polítiques occidentals hagin estat imposades en els plans de reconstrucció"¹¹.

Així doncs, tres anys després es reconeix haver bombardejat objectius no militars sinó econòmics. I si aquesta confessió es tradueix a un llenguatge menys hipòcrita: les bombes de la OTAN eren la primera etapa de la privatització-globalització.

I per tant, els iugoslaus pagaran diverses vegades la mateixa factura:

1. En primer lloc, occident destruí les seves riqueses

⁸ Monopoly.

⁹ Balkan Infrastructu, re, UPI Business Correspondent, 11 de setembre de 2002

¹⁰ Idem.

¹¹ Idem.

2. Amb això els privà dels seus llocs de treball i mitjans de subsistència.

3. Encara els farà pagar una “reconstrucció” que en realitat beneficia a les multinacionals occidentals.

La guerra i les bases militars: un bon negoci

Per tant, els que se'ns ha ocultat des de 1991 és que Iugoslàvia era l'objectiu no d'una guerra de tints humanitaris, sinó d'una guerra l'objectiu de la qual era recolonitzar-la. Per annexionar el seu mercat al “gran mercat” de les multinacionals i per a controlar les seves rutes estratègiques. I a sobre, per alguns dirigents nordamericans, molt lligats a les grans multinacionals de l'armament, aquesta guerra també ha estat una operació “auto-servei”.

A Kosovo, just al costat de la ruta del petroli, EUA ha instal·lat una gegantina base militar, Camp Bondsteel. Un lloc estratègic per intervenir al Mitjà Orient, en el Caucas, i inclús, un dia, contra Moscou.

Qui ha construït aquesta enorme base, qui la subministra, qui s'embutxaca els seus enormes beneficis? Brown&Root Services, una filial de l'empresa nordamericana de serveis petrolífers Halliburton, el principal subministrador de bens i serveis a la indústria petrolífera. Un mercat enorme. Al capdamunt de Halliburton hi trobem a... Dick Cheney, actual vice-president dels EUA.

Brown&Root, que està especialitzada en subministres a l'exèrcit d'EUA, va adquirir importància al 1992 quan Dick Cheney, aleshores secretari de Defensa en el govern de Bush pare, li va atribuir el seu primer contracte de recolzament logístic a les operacions exteriors de l'exèrcit nordamericà. Entre 1995 i 2000 Cheney va abandonar la política i entrà a la Halliburton Corporation. La fortuna d'aquesta empresa ha ascendit paral·lelament al ascens del militarisme a EUA.

Al 1992, Brown&Root va construir i s'ocupà del manteniment de les bases de l'exèrcit nordamericà a Somàlia. Allà es va reemborsar 62 milions de dòlars, xifra que duplicà al 1994: 133 milions de dòlars gràcies a les bases i recolzaments logístics subministrats per a 18.000 homes a Haití. Al 1999 la societat aconsegueix un contracte de 180 milions de dòlars per a construir instal·lacions militars a Hongria, Croàcia i Bòsnia. Però la que va a constituir la “perla dels contractes” és Camp Bondsteel, com explica Paul Stuart: “Brown&Root és qui ho proporciona tot a Camp Bondsteel: el subministrament de 2.500 metres cúbics d'aigua al dia, l'electricitat necessària per una ciutat de 25.000 habitants, el servei de bugaderia de 1.200 sacs de roba, el servei de 18.000 menjars al dia i el 95% de les connexions aèries i ferroviàries, a més del servei contra incendis. Brown&Root és la primera empresa de Kosovo amb 5.000 empleats kosovars albanesos i 15.000 vinguts d'altres llocs”¹². David Capouya, el seu director, ho confirma:

“Nosaltres allí hi fem tot el que no necessiti portar un fusell”. Efectivament, l'empresa de Houston ho proporciona tot, des de l'esmorzar fins a les peces de recanvi per als blindats. La guerra engreixa directament els ingressos del Sr. Cheney.

I cada cop més: la ocupació d'Afganistan també va proporcionar substanciosos contractes a Brown&Root. I en els Balcans, la mateixa societat és la que ha efectuat els estudis preparatoris de l'autopista grega Egnatia (prolongació grega del Corredor 10), així com els estudis per l'anteriorment mencionat oleoducte nordamericà Bulgària-Macedònia-Albània. Realment

¹²Balkans-Infos, juny de 2002.

l'administració Bush practica "l'auto-servei" amb una imprudència sense precedents.

Per què EUA i Alemanya han hagut de recolzar-se en racistes i criminals?

Per prendre el control de les rutes estratègiques dels Balcans, Washington i Berlín necessitaven recolzar-se en forces locals per a evitar fer la guerra massa directament. A qui han escollit i armat?

Per a Croàcia, el grup racista entorn a Tudjman, l'home que va reescriure de forma revisionista la història de la Segona Guerra Mundial, un Le Pen croata que s'alegrava de que "la seva dona no sigui ni jueva ni sèrbia"¹³.

Per a Bòsnia, el nacionalista islamista Izetbegovic. Per a ell, no hi havia "coexistència possible entre la religió islàmica i les institucions socials i polítiques no islàmiques"¹⁴. El que no li va impedir, per mantenir el seu poder i els seus tràfics, disparar sobre els musulmans de Bòsnia, a Bihac i Sarajevo¹⁵. Aquest fanàtic també fou requalificat urgentment com a "demòcrata" i "antiracista". Però avui que els vents han canviat, es reconeix -molt discretament- que Washington li havia enviat una quantitat de mujaidins de l'esfera de Bin Laden.

Per a Kosovo, l'instrument fou la UCK, una organització separatista i racista que va provocar la guerra (està escrit en els seus propis documents) per a imposar una "Gran Albània" ètnicament pura¹⁶.

Al febrer de 1998 l'enviat especial d'EUA a la regió, Robert Gelbard, va declarar en tres ocasions davant la premsa internacional: "No hi ha cap dubte de que la UCK representa un grup terrorista". Cosa que va confirmar el ministre d'assumptes exteriors nordamericà: "Responsables de la UCK amenaçaren amb assassinar a camperols i incendiar les seves cases si no s'unien a les seves files. L'amenaça representada per la UCK adquireix tals proporcions que els habitants dels sis pobles de la regió de Stimlje es preparen per a fugir".

Tot i això, tres mesos més tard la OTAN es convertia en la força aèria d'aquesta UCK "terrorista".

Moral per part d'EUA que pretenen imposar la guerra a tot arreu en nom de la lluita contra el terrorisme?

Inclús avui EUA s'esforça en utilitzar a alguns terroristes islàmics, per exemple, a Txetxènia.

El Kosovo otanitzat: neteja ètnica, terror i mafia.

Quines són avui les conseqüències de tot això? Doncs bé, com mostrem en el nostre documental, 'Els condemnats de Kosovo'¹⁷, aquesta regió és, encara avui, presa de la neteja ètnica, del terror i de les mafies. I la solució d'aquest conflicte ètnic no està en absolut a prop, sinó que, pel contrari, s'ha allunyat.

¹³Michel Collon, El juego de la mentira, capítol 14.

¹⁴Idem, capítol 15.

¹⁵Idem, capítols 1 y 9.

¹⁶Michel Collon, Monopoly, Hiru; mapa de la "Gran Albània".

¹⁷Michel Collon y Vanesa Stojilkovic, Los condenados de Kosovo, vídeo de 78 minuts de duració [distribució a Espanya <http://nodo50.org/haydeesantamaria>]

Una autèntica neteja ètnica ha expulsat de Kosovo a la majoria dels no-albanesos: serbis, jueus, gitanos, musulmans, turcs, goran, egipcis... Totes aquestes nacionalitats són expulsades sistemàticament per mitjà del terror: atemptats amb bomba, assassinats, destrucció de les seves cases, amenaces permanents... 230.000 persones han hagut de refugiar-se a Sèrbia, Montenegro, Macedònia o en altres llocs. Els que s'han quedat es troben bloquejats en petits enclavaments-ghetto dels que sols rarament poden sortir-ne escoltats per les tropes de la OTAN.

Es va acabar amb aquesta "neteja" en el període que va seguir immediatament a la guerra? Alguns voldrien fer-ho creure. Però a arrel de les revelacions del nostre documental, Els condemnats de Kosovo, un periodista li va preguntar a Ginebra a Niurka Pineiro, portaveu de la Organització Internacional per a les Migracions, depenent de Nacions Unides. I ella ho confirmà: "Seguim registrant intimidacions i assetjaments quotidians, així com atacs d'una violència extrema, freqüentment mortals, tot i que menys nombrosos"¹⁸.

Com veiem, alguns defensors de la OTAN diuen que les coses s'estan arreglant, que hi ha menys assassinats que al principi. Això és cert, però, per què? Sota pena de semblar cínic, s'ha de dir clarament que la raó és que com que la majoria dels membres de les minories nacionals han fugit, queda menys gent a la que matar!

De fet, la situació no ha millorat en absolut, reconeix la mateixa portaveu de Nacions Unides: "Les minories segueixen sent vulnerables als atacs (...) La llibertat de moviments segueix sent el problema clau, ja que repercuteix en les possibilitats que té de portar una vida normal (...) Sense llibertat de moviments, l'accés als serveis essencials, al treball i a les infraestructures civils (hospitals, ensenyament, etc.) segueix sent extremadament difícil i amb freqüència impossible"¹⁹.

Reumint: no hi ha desplaçaments, ni accés als serveis públics, ni a l'ensenyament, ni als hospitals; no hi ha treball. I a més d'això, el terror quotidià. El Kosovo otanitzat segueix sent una terra sense llei, un infern per a tots aquells, inclosos nombrosos albanesos, que són l'objectiu de la UCK. Encara el passat 5 de novembre el governador de Nacions Unides a Kosovo, Michael Steiner, va reconèixer ell també que "els membres de les petites comunitats de Kosovo no havien tornat encara a les seves llars i la majoria dels que s'havien quedat vivien en unes condicions inacceptables"²⁰. És que no es desmunta definitivament el pretext oficial de la intervenció de la OTAN?

Per què no es parla d'això en els media occidentals ni entre certa esquerra?

"A Kosovo, la OTAN ha fet un matrimoni de conveniència amb la màfia"

I també, per què no s'ha analitzat mai el caràcter mafiós i criminal dels règims instaurats per la OTAN. Tot i així, s'ha constatat clarament, d'escoltar a James Bisset, ex-ambaixador canadenc a Lugoslàvia:

"Kosovo segueix sent una societat sense llei, completament intolerant respecte a les minories ètniques i un dels llocs més perillosos de la terra"²¹.

Per què Kosovo segueix sent una terra sense llei? A causa de poderosos interessos econòmics, explica l'expert canadenc Chossudovsky: "Els barons de la droga de Kosovo,

¹⁸Correu electrònic de Robert James Parsons (Ginebra), octubre de 2002.

¹⁹Idem.

²⁰Direcció electrònica oficial de la MINUK (www.un.org), 5 de novembre de 2002.

²¹Ottawa Citizen, 22 de juny de 2002.

Albània i Macedònia s'han convertit en les noves èlits econòmiques, freqüentment vinculades a importants interessos comercials occidentals. Els ingressos financers procedents del tràfic de drogues i armes s'han reciclat a altres activitats il·legals com les xarxes de prostitució.

Alts responsables del règim del President albanès Berisha han estat implicats en el tràfic de drogues i en el tràfic il·legal d'armes amb Kosovo. Tràfics que han pogut florir impunement tot i la presència, des de 1993, d'un important contingent de tropes nordamericanes. En els últims anys, aquest tràfic de drogues ha permès a la UCK posar en peu de guerra a trenta mil homes en poc temps. La OTAN ha fet un matrimoni de conveniència amb la màfia²². Els serveis de policia europeus ho confirmen, especialment l'Agència Criminal Federal d'Alemanya:

“Els albanesos són actualment el grup més important per a la difusió de l'heroïna a occident”.

Se sap que la droga, juntament amb l'armament i la publicitat, és un dels tres sectors econòmics més importants de la societat capitalista actual. També se sap que la CIA ha creat per tot el planeta tràfics o **trueques** “armes-droga-petrolí” i això en complicitat amb els pitjors grups mafiosos. El romanç amb la UCK té molts precedents.

La màfia albanesa també controla el desviament de l'ajuda internacional, que és reexportada, amb la corrupció que això comporta. Al juliol de 2002 investigadors de la Unió Europea “descobriren quatre milions i mig d'euros en diverses comptes bancàries de Gibraltar”²³. Aquests diners havien estat desviats de l'Agència de l'Energia de Kosovo. Així doncs, no és d'estranyar que els apagaments siguin sent un malson quotidià.

Són tots aquests fraus un accident, un fenomen secundari? O, pel contrari, una part integrant del sistema que s'ha instaurat? Un funcionari europeu respon ocult sota l'anonimat: “Durant els últims tres anys la comunitat internacional ha injectat a Kosovo entre 15 i 18 milions d'euros, però encara no hem establert les infraestructures de base”²⁴. No es tracta de fraus secundaris. La mateixa evasió massiva s'ha produït a Bòsnia en torn al clan del President musulmà Izebetgevic.

Territoris ocupats: una economia artificial i corrupta

L'economia dels territoris sota administració neocolonial constitueix un sistema completament artificial. Els nombrosos 4X4 de les ONG internacionals, així com les desenes d'hotels i de centres de serveis instal·lats al llarg de les carreteres poden donar una impressió diferent. Però amb prou feines hi ha hagut reconstrucció als enclavaments-ghetto de les minories i, com ja s'ha dit, el principals empresari de Kosovo segueix sent l'empresa nordamericana Brown&Root que administra la base militar de Camp Bondsteel.

De fet, els dos protectorats occidentals dels Balcans són els dos “països” que tenen l'índex d'atur més alt d'Europa: 57% a Kosovo i 60% a Bòsnia.

Tot això és una “inevitable transició” o bé és un fenomen durador? En realitat la ocupació dels fragments de l'antiga Iugoslàvia transformats en protectorats ha resultat ser una catàstrofe a llarg termini per a les poblacions locals. Lluny d'enlairar-se, aquestes economies estan col·lonitzades.

I moralment pervertides. També a Bòsnia la ocupació militar nordamericana ha fet sorgir tot un

²²Citat en el documental Los condenados de Kosovo.

²³Pàgina web de la UE, 17 de juliol de 2002.

²⁴Ottawa Citizen, 22 de juny de 2002.

sistema de tràfics, recentment il·lustrat per l'escàndol Dyn Corp. Aquesta empresa, una de les principals subministradores de serveis a l'exèrcit nordamericà, havia enviat a Bòsnia 181 treballadors i executius pel manteniment dels helicòpters Apatxe i Blackhawk. Al gener, un d'aquests treballadors, Ben Johnson, va denunciar les innobles pràctiques d'esclavitud sexual que regnaven a Dyn Corp: "Des de que vaig arribar aquí em parlaren de prostitució, però m'ha costat temps el comprendre que compraven a aquestes noies per 600 – 800 dòlars. Els vaig dir que es tractava senzillament d'esclavitud"²⁵.

Algunes d'aquestes noies tenien entre 12 i 15 anys. La denúncia de Johnson li va costar el lloc de treball, però tot i això va acabar per provocar una investigació. Però al 1995 l'exèrcit nordamericà va tenir la precaució de imposar la impunitat per als seus soldats i altre personal que, de fet, escapen a les lleis d'aquest país. Finalment, els culpables van poder tornar a EUA sense ser perseguits. Comentari indignat de Christine Dolan, fundadora de la Campanya Internacional Humanitària contra la Explotació Infantil: "Heus aquí que els empleats dels subministradors de l'exèrcit nordamericà es posen al llit amb la màfia i compren nens com a objectes sexuals. Quina sorpresa sentir que Dyn Corp ha pogut mantenir el seu contracte quan EUA pretén voler posar fi a la tracta d'éssers humans"²⁶.

De fet, per tot el món les bases militars nordamericanes són autèntics centres d'esclavitud sexual de dones, organitzats amb les màfies locals. Un document de l'Alt Comissionat de Nacions Unides pels Drets Humans explica que la Bòsnia de després de la guerra s'ha convertit en un punt important del tràfic de dones. Per suposat, el document no estableix relacions amb la base militar de la OTAN a Tuzla, on estan estacionats milers d'homes. Però, explica el cap islàmic Mrisada Suljic: "Poden vostès imaginar a 20.000 homes joves sense dones durant un any?". Ja al 1995 el New York Times publicava un titular eloqüent: "Tuzla: arriben els nordamericans. També la droga, la prostitució i el sida".

El govern de Djindjic vol que Sèrbia s'adhereixi a la OTAN a qualsevol preu. Seria diferent la sort de les dones a Sèrbia a la de les dones a Bòsnia si es produís aquesta adhesió?

Perquè l'escàndol de Dyn Corp no és un escàndol aïllat. És un fenomen clàssic. Al final de la Segona Guerra Mundial, els soldats nordamericans obligaren a prostituir-se a 40.000 dones a Nàpols, això és, quasi una tercera part de la població femenina²⁷. Durant la guerra d'Argèlia, la violació de dones argelines per soldats francesos era utilitzada com a arma de guerra contra els combatents del FAN i la població civil, com s'ha vist en un recent documental basat en nombrosos testimonis²⁸. Els media occidentals són molt proclius a donar lliçons sobre els crims de guerra (reals o no) de les nacions "inferiors". En canvi, són generalment molt discrets sobre aquest fet indiscutible: l'arribada d'exèrcits de les grans potències és inseparable de l'explotació econòmica i social dels pobles ocupats, particularment de les dones.

"Els albanesos mataren a tots els que quedaven"

Per què els caps de la UCK no tenen cap intenció de buscar una solució i un lenitiu pels problemes de Kosovo? Perquè tracten de protegir els seus interessos econòmics mafiosos. Els són indispensables la inestabilitat i la il·leglilitat.

A partir d'aquest moment, la protecció acordada per occident a l'estratègia racista i terrorista de

²⁵Kelly Patricia Omeara, DynCorp Disgrace, 14 de gener de 2002, <http://insightmag.com/main.cfm/include/detail/stoyid/163052.html>

²⁶Idem.

²⁷La violación estadounidense en Italia, Obrero revolucionario, 19 de juny de 1994.

²⁸Patrick Rotman, L'Ennemi intime, France 3, 4-6 de març de 2002.

la UCK constitueix una veritable bomba de rellotgeria per als mesos i anys que vindran, perquè els caps de la UCK continuen sent igual d'amenaçadors. Per exemple, Ethem Ceku, ministre de medi ambient i cosí de Agim Ceku, cap dels TMK ("Cossos de protecció civil", nou nom de les milícies del UCK integrades en l'actual aparell d'Estat). A principis de 2002 va declarar públicament: "Si és necessari, es rebutjarà per la força de les armes als serbis que tractin de tornar a Kosovo sense autorització". Una amenaça presa molt seriosament per Everett Erlandson, policia retirat de Xicago que avui treballa per Nacions Unides a Prístina: "Quan els 'internacionals' se'n van anar de Kosovo, els albanesos van matar a tots els que quedaven"²⁹.

Però, EUA té la intenció d'abandonar Kosovo, o al menys, de mostrar-se més sever amb els terroristes? La recent "evasió" de Florim Ejupi demostra que no.

Com evadir-se sense problemes d'una base militar nordamericana...

Qui és aquest Florim Ejupi? Un home que té les mans tacades de sang... El 16 de febrer de 2001 uns terroristes albanesos feien esclatar a distància una bomba al pas d'un autobús serbi entre Nis i Gračanica. 11 morts, 40 ferits. "Hi havia fum i sang per tot arreu", explica la periodista Gorica Scepanovic, de 25 anys, que sobrevisqué a l'atac del autobús, tot i que segueix estant marcada per aquest terrible xoc³⁰.

Per una vegada, la investigació ha donat algun resultat. "Tot i que se'ns va acusar de lentitud, aquesta enquesta fou en realitat un exemple de bon treball policíac", va declarar el britànic Derek Chappel, portaveu de la policia de Nacions Unides.

De fet, es va arrestar a quatre persones, dos d'elles oficials del "Cos de Protecció Civil de Kosovo" (ex-UCK). Però sols un, Florim Ejupi, fou empresonat. I com que la policia de la ONU temia que els seus col·legues tractessin d'alliberar a Ejupi per la força, el van transferir del Centre de Detenció de Prístina a la base nordamericana de Camp Bondsteel.

Llegint la descripció realitzada per l'expert militar canadenc Scott Taylor, semblava una bona idea.

"Situada en el cim d'un puig, aquesta impressionant instal·lació -40 quilòmetres quadrats- és una autèntica fortalesa.

Completament rodejada per tres files de filferro espinós, amb perímetres de protecció molt amples, torres d'observació i focus per tot arreu"³¹. Però, tot i aquests obstacles, Ejupi va sortir tranquil·lament de Camp Bondsteel al maig de 2002, inclús abans de ser jutjat. Reacció indignada del mateix policia britànic: "Els nordamericans ens van dir que li havien enviat un objecte metàl·lic en una **quiche** d'espínacs. Jo no invento res".

Hi ha motius per indignar-se. Com un presoner vestit de taronja fluorescent pot escapar-se tranquil·lament enmig de 5.000 soldats nordamericans, a no ser que se'l deixi fugir voluntàriament?

La UCK: metamorfosis de sobte o engany sobre la mercaderia?

Es tracta de sospites exagerades? Sols els serbis i altres minories nacionals de Kosovo acusen als nordamericans de protegir a criminals? No, el general Klaus Reinhardt, que fins a març de

²⁹Scott Taylor, Ottawa Citizen, 22 de junio de 2002.

³⁰Idem.

³¹Idem.

2000 comandà les tropes de la OTAN a Kosovo, també s'indigna: “els nordamericans confien massa en la lleialtat de la UCK. Els terroristes albanesos detinguts per la KFOR foren alliberats massa ràpid. Si la KFOR hagués pogut reaccionar abans contra els extremistes, la situació a Macedònia no s'hauria degradat tant”.

Si ara es permet de criticar d'aquesta manera als nostres benvolguts aliats és a causa del fort augment de la rivalitat Washington-Berlín als Balcans i al món. Amb el fons de la crisi econòmica “global”.

Així doncs, el setmanari alemany Der Spiegel -però no la premsa nordamericana- és el que acaba d'explicar-nos-ho: els dirigents de la UCK no eren en absolut el que ens havien dit. El passat 21 de setembre, Der Spiegel va entrevistar a Bujar Bukoshi, ex-“primer ministre” dels kosovars albanesos a l'exili. “Després de la guerra les eliminacions més cruels van tenir lloc entre albanesos. Sota el pretext de que eren “col·laboradors”, els dirigents de la UCK van liquidar els seus adversaris polítics”.

Segons el que ha indagat Der Spiegel “un ex-comandant de la UCK va enrolar a un criminal de guerra per assassinar a Ekrem Rexha, que també era ex-cap de la UCK”. Rexha estava preparant un llibre sobre els crims de guerra comesos a Kosovo, especialment els de la UCK.

Els refugiats de Kosovo s'han convertit en els palestins d'Europa

Sens dubte, la gent es preguntarà per què no se'ns havia dit tot això abans. Els dirigents de la UCK eren uns àngels quan la OTAN els utilitzava per abatre Iugoslàvia? O bé ja eren uns “terroristes”, com havia indicat l'enviat especial de Nacions Unides a la regió?

Això sols es diu ara perquè Washington i Berlín s'enfronten cada cop més a causa dels corredors energètics dels Balcans i per altres moltes raons. Però no es tracta d'una metamorfosis de la UCK. Simplement, les grans potències ocultaren la naturalesa d'aquest grup perquè tenien necessitat dels seus serveis.

El drama de Kosovo se suma al descrèdit de la OTAN i del govern serbi actual. No sols no es fa res pel retorn dels 230.000 refugiats serbis i d'altres minories de Kosovo, que s'han convertit en els palestins d'Europa, sinó que a més els administradors occidentals que dirigeixen la missió de Nacions Unides posen tots els seus esforços en desmantellar... la única zona de Kosovo que continua habitada per serbis, a saber, la part nord de la ciutat de Kosovska Mitrovica. Tot i així, el nombre d'albanesos desplaçats d'aquesta zona és relativament limitat: uns cinc mil camperols. Molt poc comparat amb els 230.000 expulsats de les altres nacionalitats. Però el seu retorn és la prioritat absoluta de l'administració de Nacions Unides.

Alguns inclús reclamen una actitud encara més agressiva respecte als serbis. Per exemple, l'International Crisis Group, un grup de pressió proper a la CIA i finançat pel milionari nordamericà George Soros. Segons aquest lobby, que comprèn a Louse Arbour, ex-fiscal de La Haya, i Wesley Clark, que dirigí els bombardeigs de la OTAN al 1999: “La ONU i les tropes de la KFOR dirigides per la OTAN han d'establir la seva autoritat sobre Mitrovica. El nou governador de Kosovo, Michael Steiner, ha anunciat noves detencions de serbis”³².

Kosovo: “Gran Albània” i nou Israel?

En principi, Kosovo segueix formant part de Iugoslàvia segons la resolució de Nacions Unides

³²Idem.

que posà fi a la guerra.

Però tant aquí com en altres llocs Estats Units sols accepta les resolucions que serveixen als seus interessos. Nombroses publicacions actuals dels media nordamericans preparen a la opinió pública per a una independència de Kosovo. Una promesa feta durant el “matrimoni” d'EUA amb la UCK. Aquesta opció de separació pura i simple acaba de ser suggerida per una comissió suposadament independent composta per alguns “experts”, entre altres, Robertson, secretari general de la OTAN.

Però les potències europees no desitgen aquesta independència. Saben que Washington tracta de crear un Israel als Balcans, un Estat que els hi degui tot i que EUA pugui utilitzar com a portaavions.

Un cop dit això, realment EUA té pressa per arribar efectivament a aquesta independència? Sens dubte que no. L'estratègia de la tensió li resulta útil. El manteniment dels conflictes -i, per tant, dels sofriments- li serveix per a justificar el manteniment de les seves bases militars.

Aquest recolzament a la política del terror alimenta els demás separatismes en les regions veïnes. La UCK també cobdícia Montenegro i Macedònia. Però potser l'objectiu del primer atac serà un territori del sud-est de Sèrbia.

Tot just es parla d'això, però potser Sandzak sigui una nova Bòsnia.

I demà Sandzak?

Un institut pro-occidental especialitzat en temes balcànics, l'Internacional War and Peace Report, ho confirma: “Els serbis calculen que en torn a uns mil membres de la seva comunitat han abandonat la ciutat de Novi Pazar en els últims anys. Gairebé cada dia apareixen nous cartells de 'es ven' en les cases i terres sèrbies. Es calcula que l'èxode ha estat accelerat pel partit SDA, de majoria musulmana, que ha revocat als directors serbis de les companyies públiques i de les administracions locals”³³. El percentatge serbi en la població ha baixat del 22 al 17%. (NB: un èxode semblant, encara que més massiu es va produir a Kosovo durant els anys 70 i 80).

Al juny passat el Consell Nacional Bòsni de Sandzak, vinculat al partit musulmà SDA, va declarar: “No tenim raons per integrar-nos a Sèrbia o Montenegro, o en la comunitat internacional, perquè Sandzak ha de convertir-se en una entitat territorial separada”.

Esclatarà Sandzak? Depèn. Com a Bòsnia i Kosovo, EUA tirarà llenya al foc si necessita un nou conflicte per augmentar la pressió sobre una Sèrbia rebel. En aquest joc cínic, els pobles són peons als que es manipula sobre un taulell d'escacs.

En qualsevol cas, el diari serbi Vecernje Novosti dona l'alarma: “Aviat els passeigs i cafès de Sandzak seràn dividits i tot es desenvoluparà encara més ràpid que a Bòsnia. Esclataran els primers incidents armats: assassinats polítics. Si les autoritats no hi fan res, Sandzak esclatarà d'aquí a un any”³⁴.

La crisi de confiança és la causa del conflicte Kostunica-Djindjic

Per què la majoria dels serbis s'han negat a anar a votar en les últimes eleccions

³³IWPR 'Balkan Crisis Report, n° 353, 26 de julio de 2002.

³⁴Vecernje Novosti, 29 de setembre de 2002.

presidencials? Per què s'ha trencat tant ràpidament i es desfà cada cop més l'aliança Kostunica-Djindjic que triomfà sobre Milosevic a l'octubre de 2000?

“La gran majoria dels serbis consideren que han estat estafats per EUA”, explica Dragana. Se'ls havia fet creure en les promeses d'un futur millor si el seu país s'apropava a occident. I ara s'han desenganyat.

Descobreixen en la seva vida quotidiana que la majoria de la població viurà pitjor que abans, que les multinacionals occidentals només enriquiran a una minoria petita i, sobretot, a elles mateixes.

Els lugoslaus constaten que després de l'atac militar de la OTAN ve l'econòmic del FMI. I que els dos formen part d'un mateix sistema global l'objectiu del qual és imposar a tot el planeta la dominació de les multinacionals.

Aquesta és la raó per la que la majoria s'ha negat a anar a votar. I a aquests abstencionistes descontents s'hi afegeix el 66% que va votar a Kostunica. Perquè per ells, ell simbolitza, amb o sense raó, la voluntat de mantenir la independència del seu país davant la OTAN i occident.

Aquesta és la raó per la que Labus, el candidat del FMI, ha sofert un estrepitós fracàs tot i una massiva campanya mediàtica. Un enfrontament total pel primer ministre Djindjic. Mots temen que arrossegui el país a una sèrie de provocacions i a una escalada de repressió. Perquè si finalment Kostunica és escollit president, convocarà noves eleccions legislatives i el desacreditat Djindjic tindrà problemes per sortir-ne del pas.

Una puntualització de passada a tots aquells que elogiaren la nova “democràcia” instal·lada a Belgrad. Què preveia la llei electoral sèrbia? Que un President sols podia ser escollit si la majoria dels electors acudia a les urnes. Ara bé, a l'octubre passat sols hi participà el 46%. Quina ha estat la reacció de la Unió Europea? S'ha preguntat per què la població rebutjava els seus polítics? No, s'ha limitat a exigir que s'anul·li... la llei electoral i la norma del 50%. Que el poble no els vol? Canviïn el poble!

El SPS, el partit de Milosevic, no sembla estar en condicions d'aprofitar-se d'aquesta crisi de la majoria. A arrel de les pressions i dels cants de sirena d'occident, la majoria de la seva actual direcció ha intentat un gir pro-occidental. Però els electors ho han desaprovat, han castigat als dos candidats del SPS amb uns resultats molt pobres i han preferit seguir la crida de Milosevic a votar Seselj, l'únic candidat anti-OTAN i anti-FMI.

No sembla evident que el SPS representi pel moment una alternativa creïble. Diversos grups comunistes a la seva esquerra s'han unificat per crear el nou Partit del Treball (Radnicka Stranka Jugoslavije). Ràpidament amenaçat per les autoritats, no per això deixa de tirar endavant un treball d'organització i de sensibilització, especialment en centres obrers com Kragujevac i Kraljevo. És cert que la dramàtica situació del país complica qualsevol intent d'organització autònom, però el seu anàlisi i programa comencen a tenir eco.

Per què aquest silenci dels intel·lectuals occidentals?

Aquí, a occident, hauria d'intrigar una cosa: el silenci dels mitjans occidentals. Havien presentat com una benedicció el canvi de règim d'octubre de 2000. La substitució de Milosevic per partits pro-occidentals era la porta oberta a un futur més o menys radiant. Kostunica era l'home presidencial, la OTAN anava a solucionar el problema de Kosovo... Aquest anàlisi fou promogut per intel·lectuals “mediatitzats”.

Ara bé, tot just dos anys després la majoria dels serbis es nega pura i simplement a desplaçar-se per les eleccions presidencials i això no suscita cap comentari, cap explicació, cap anàlisi per part dels mitjans occidentals. Amnèsia?

O bé negativa a debatre una posició que en la pràctica ha resultat falsa? La guerra contra Iugoslàvia no era més que una de les moltes batalles de la guerra global llançada per EUA. Abans d'Afganistan, Iraq i molts altres. Davant d'aquesta guerra global, ha arribat el moment de fer el catastròfic balanç del que els EUA han fet als Balcans.

I de la paràlisi engendrada per posicions del tipus "Ni Bush, ni Saddam", "Ni OTAN, ni Milosevic", "Ni Sharon, ni Arafat". Des de fa dotze anys aquesta posició dominant en la esquerra intel·lectual europea condemna a la passivitat al moviment contra la guerra, perquè posa en peu d'igualtat a l'agressor i a l'agredit. Si ambdós són igual de dolents, no hi ha cap raó per fer lo impossible per aturar l'agressió.

El "Ni, ni" és el càncer del moviment contra la guerra. S'ha d'acabar amb ell. Qui amenaça al món sencer no és Saddam ni Milosevic, sinó Bush. Qui condemna cada dia a mort a 35.000 nens no és Iugoslàvia o Iraq, sinó les multinacionals.

EUA amenaça la pau per tot el món. Posant pel davant els retrets, justos o no, als Estats que se'ls resisteixen lo únic que es fa és seguir el joc de l'agressió. No són els governs occidentals els qui han de decidir qui ha de dirigir tal o qual país del tercer món i sota quins interessos, sinó els propis pobles. Però si es permet que Washington ocupi aquestes regions, ja no serà fàcil cap lluita social o democràtica, tot el contrari. Les úniques que hi surten guanyant són les multinacionals.

Que el sofriment i la còlera es transformin en força

Per què hem escrit aquest article? Per analitzar un problema del passat del que ja no té solució? No. Per advertir: els EUA es preparen per a repetir a Iraq el que ja van cometre als Balcans. A continuació els hi arribarà el torn a tots els països que es neguin a posar-se de genolls davant la globalització: Iran, Corea, Cuba, Venezuela, Congo, els palestins, els colombians i molts d'altres...

Per què és important seguir parlant de Iugoslàvia i recolzar la lluita d'aquest poble? Per cinc raons:

1- La desinformació servirà per "justificar" també les nombroses guerres que vindran. Aquesta és la raó per la que és essencial exposar les mentides mediàtiques que justificaren la guerra de Iugoslàvia. L'agressió de la OTAN era una privatització per mitjà de les bombes. Avui la població perd els seus llocs de treball, el seu poder adquisitiu, la seva salut. Ajudar-los a desenvolupar la seva resistència forma part de la lluita antiglobalització. El que aquesta població ha sofert serà infligit a tots els pobles dels països que seran atacats molt aviat.

2- Tots tenim el deure moral de recolzar el dret al retorn dels centenars de milers de refugiats expulsats de les seves llars a Kosovo. Com el dels palestins. En el moment en que la OTAN estén les seves urpes sobre la Europa de l'est i els Balcans, en el moment en el que 188 intel·lectuals eslovens exigeixen un referèndum sobre la integració del seu país en aquesta aliança militar subratllant que la idea de "unir-se a la OTAN, és unir-se al món" és una perillosa manipulació de la opinió³⁵, en aquest moment és important demostrar a tots el balanç catastròfic de la OTAN a Kosovo i les seves intencions ocultes.

³⁵RIA Novosti, 19 de novembre de 2002.

3- A Iraq, com a Iugoslàvia, els EUA elaboren plans per aixecar a les nacionalitats i a les nacions unes contra les altres. Això portarà a una guerra civil prolongada o al caos. Després de prendre el control d'Iraq, Bush se servirà d'aquest país com a base per a desestabilitzar i després controlar Iran i Síria. Inclús Aràbia Saudí. Tots els grans països petrolers podran ser dividits en mini-Estats més fàcils de colonitzar. Tant Orient Mitjà com el Caucas seran "balcanitzats": disgregats segons la recepta que ha servit contra Iugoslàvia. Si es permet que tornin a fer això a Iraq, la relació de forces mundial es deteriorarà. Cada cop que Washington aconsegueixi trencar un Estat que se li resisteixi, se situa en una posició més avantatjosa per atacar al següent.

4- Per a unir als pobles que es resisteixen a la globalització i a les seves guerres és important aïllar completament la estratègia dels EUA. Molts àrabs i musulmans afirmen taxativament que la guerra contra Iugoslàvia era una agressió exactament igual que la guerra contra Iraq i els palestins. EUA, que massacra als musulmans a Palestina i Iraq, no és el seu amic a Bòsnia o Kosovo. A més, en aquesta regió els musulmans també són víctimes de la neteja ètnica organitzada per la UCK amb la complicitat de Washington.

5- A Iraq, com a Iugoslàvia, l'exèrcit dels EUA tornarà a bombardejar fàbriques contaminants i tornarà a utilitzar les terribles armes d'urani. I provocarà de nou càncers, leucèmies i malformacions monstruoses dels recent nascuts entre les poblacions locals, i també entre els soldats occidentals que hi intervinguin. Un recent informe de Nacions Unides (Institute for Energy and Environment Research) subratlla que "tals actes provocaren a Iugoslàvia greus efectes a llarg termini sobre el medi ambient i la salut", especialment per mitjà de l'alliberament massiu de PCB i de mercuri³⁶. L'informe adverteix explícitament de la repetició a Iraq de violacions semblants dels acords internacionals.

No oblidem Iugoslàvia, no oblidem als que allí resisteixen al FMI i a la OTAN. El que ells estan suportant és un avís per a tots els països que els EUA es disposen a "conquerir". Que els seus sofriments i còlera es transformin en força per a impedir les agressions ja programades.

³⁶Edith Lederer, AP, 5 de novembre de 2002